

Umhverfisstofnun
Áb.

06. maí 2015

Tilv.

Borgþór Magnússon
P.O.Box 352
121 Reykjavík

UMHVERFISSTOFNUN

AFRIT

Vestmannaeyjum 30. apríl 2015
UST201504-050/P.V.B.
09.07.01

Efni: Surtsey - viðhald - Pálsbær

Umhverfisstofnun hefur móttekið erindi Borgþórs Magnússonar, Náttúrufræðistofnun Íslands, dagsett 10. apríl 2015 þar sem óskað er eftir fararleyfir til Surtseyjar vegna viðhalds Pálsbæjar.

Surtsey var friðlýst árið 1965. Markmiðið með friðlysingu Surtseyjar er að tryggja að þróun eyjarinnar verði eftir lögmálum náttúrunnar og að tryggt verði að landnám plantna og dýra, framvinda lífríkis og mótn jarðmyndana verði með sem eðlilegustum hætti. Til þess að tryggja þetta er aðgangur manna að eyjunni takmarkaður. Til þess að fá að ganga í land í Surtsey eða kafa við eyjuna þarf að sækja um sérstakt leyfi til Umhverfisstofnunar. Samkvæmt auglýsingu friðlandsins í Stjórnartíðindum B nr. 50/2006 er heimilt að veita leyfi til ferða út í Surtsey vegna viðhalds Pálsbæjar og annara sértækra framkvæmda í friðlandinu að fengnu leyfi Umhverfisstofnunar. Á varptíma skal aðeins veita slík leyfi í sérstökum undantekningartilfellum.

Ytra byrði Pálsbæjar hefur látið mjög á sjá á síðustu árum og er komið að nauðsynlegu viðhaldi. Skipta þarf um klæðningu (járn) á þaki og hliðum, og lagfæra timburverk og stög. Til verksins hefur verið fengin Valur Andersen, smiður í Vestmannaeyjum, og mun hann annast það ásamt aðstoðarmönnum. Nauðsynlegt er að Valur fari stutta ferð, hálfan dag, út í eyju vorið 2015 til að meta ástand húsins og áætla hvað þarf til verksins svo hægt verði að undirbúa viðhaldsleiðangur í ágúst. Leitað verður til Landhelgisgæslunar um flutning efnisins út í Surtsey og þess efnis/rusls sem flytja þarf úr eyjunni að viðgerð lokinni. Hugsanlegt er að um bátsflutninga úr Heimaey verða að ræða geti Landhelgisgæslan ekki sinnt verkinu. Áætlað er að vorferðin verði farin í maí/júní og sjálfur viðhaldsleiðangurinn um miðjan ágúst. Dagsetningar ráðast af veðri og samkomulagi við flutningsaðila.

Umhverfisstofnun heimilar fyrir sitt leysi ferð til að kanna ástand Pálsbæjar og efnispörf í maí/júní með eftifarandi skilyrðum. Þegar búið er að meta betur umfang framkvæmdana og efnispörf verður afstaða tekin til leiðangursins í ágúst.

- Gæta þarf þess að hreinsa allan fatnað og farangur áður en lagt er af stað til að tryggja að engar lífverur og plöntuhlutar berist til Surtseyjar til að tryggja að landnám/þróun lífs eigi sér stað án tilstuðlan mannsins.
- Leyfið gildir aðeins fyrir eftirtalda aðila í hálfan dag á tímabilinu maí/júní:
Val Andersen og 1-2 aðstoðarmenn
- Gæta verður þess að ganga vel um viðkvæma náttúru Surtseyjar þar sem bannað er að trufla dýralíf, raska jarðminjum og skerða gróður.

- Gæta verður þess að allur farangur verði tekin til baka sem og allur sá úrgangur sem tilfellur á meðan dvalið er í Surtsey.
- Ekkert drykkjarvatn er í eyjunni og verða leiðangursmenn að flytja það með sér. Þá er þar engin salernisaðstaða.
- Á meðan dvalið er í eyjunni ber leiðangursmönnum að hlíta fyrirmælum starfsmanns friðlandsins, Þórdísar V. Bragadóttur sem verður með í för.

Þegar búið er að meta betur umfang framkvæmdana og efnisþörf verður afstaða tekin til leiðangursins í ágúst. Umhverfisstofnun bendir á að framkvæmdir við Pálsbæ geti verið leyfisskildar samkvæmt byggingarreglugerð nr. 112/2012.

Virðingarfyllst

Sigrún Agústsdóttir
Sviðstjóri

Þórdís V. Bragadóttir

Þórdís Vilhelmina Bragadóttir
Sérfræðingur